

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2166/2019
06.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића, Зоране Делибашић, Божидара Вујичића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Иван Максимовић адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Савељић адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3357/2018 од 05.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 06.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3357/2018 од 05.02.2019. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3357/2018 од 05.02.2019. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви странака за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 14448/15 од 06.12.2017. године обавезана је тужена ББ из ... да тужилци АА из ... на име дуга по основу зајма исплати износ од 16.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате са законском затезном каматом почев од 19.07.2008. године до коначне исплате, као и да јој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 264.250,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3357/2018 од 05.02.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П 14448/15 од 06.12.2017. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужилце за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужена је предложила да се о изјављеној ревизији одлучује на основу члана 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија), ради уједначавања судске праксе. Потребу за одлучивањем о посебној ревизији тужена је оправдала достављањем пресуде истог другостепеног суда Гж 5148/17 од 06.09.2018. године, донетом у спору исте тужиле и тужене ВВ. У означеној пресуди изложен је правни став о недостатку активне легитимације тужиле јер позајмљени новац није био њен већ њеног сина, који се разликује од становишта другостепеног суда из побијане пресуде. Из тог разлога, на основу члана 404. Закона о парничном поступку (ЗПП), одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је 18.04.2008. године позајмила својој сестри - туженој новац у износу од 16.000 евра. О извршеној позајмици није сачињен писмени уговор о зајму или признаница. Том приликом странке су постигле усмени споразум о року за враћање дате позајмице у трајању од три месеца. Новац који је предала туженој тужила је претходног дана подигла са рачуна орочене девизне штедне код банке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Између странака закључен је усмени уговор о зајму новца предвиђен чланом 557. Закона о облигационим односима. У том уговорном односу тужила је извршила своју обавезу, предала је туженој новац у износу од 16.000 евра. Међутим, тужена своју обавезу враћања новца у уговореном року од три месеца није испунила, због чега је на основу чланова 17, 262. став 1. и 562. став 1. Закона о облигационим односима дужна вратити тужилу примљени новац. Због задоцњења у извршењу своје уговорне обавезе тужена је дужна платити и затезну камату, на основу чланова 277. став 1. и 324. став 1. Закона о облигационим односима, почев од дана падања у доцњу па до исплате. Ову обавезу тужена је, сходно члану 395. Закона о облигационим односима, дужна испунити у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

Нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, засновани на ставу ревидента да тужила није активно легитимисана јер није власник новца датог на зајам.

Конкретни спор настао је из облигационог односа заснованог усменим уговором о зајму. У спору из облигационих односа - уговорног односа, стварну легитимацију имају учесници тог односа или њихови сукцесори, осим у случају када је уговор закључен с`обзиром на личност уговарача. С`тога је тужиља, која у усменом уговору о зајму има положај зајмодавца, овлашћена - активно легитимисана да од тужене захтева враћање дате позајмице. За њену активну легитимацију довољно је да је учесник - уговорна страна у облигационом односу, којој припада овлашћење да од друге уговорне стране захтева испуњење обавезе. Одредбом члана 557. Закона о облигационим односима предвиђено је да зајмопримац стиче својину на предмету уговора о зајму (новцу или некој другој заменљивој ствари), али то не значи да зајмодавац мора бити власник оног што је дао свом сауговарачу, како то погрешно сматра тужена у ревизији.

Схдоно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Тужена није успела у поступку по ревизији и зато нема право на накнаду трошкова тог поступка, а трошкови тужиље за одговор на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни за вођење ове парнице. Због тога су захтеви странака за накнаду трошкова поступка по овом ванредном правном леку одбијени, и применом чланова 153. став 1, 154. и 165. став 1. ЗПП, одлучено као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић